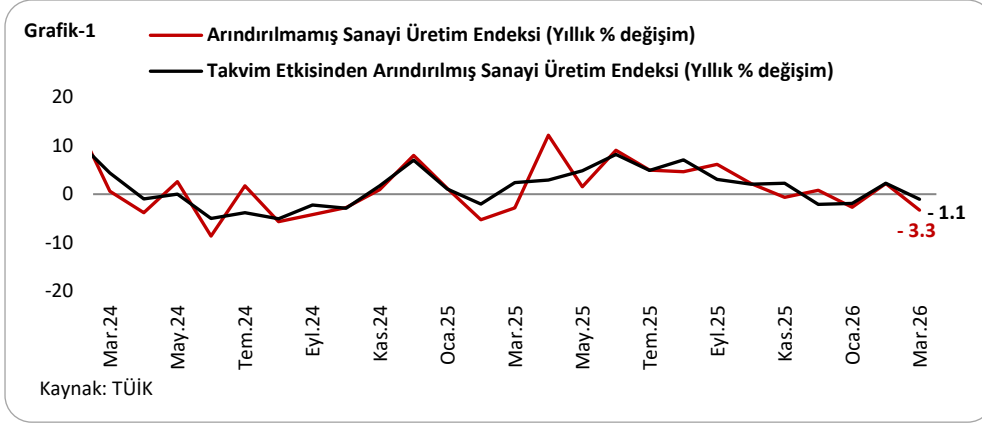

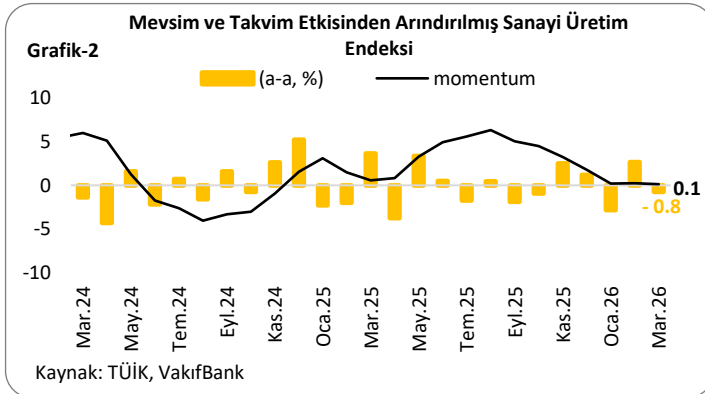
Sanayi üretim endeksi Mart ayında yıllık %1.1 azalırken aylık %0.8 azaldı.

Sanayi üretim endeksi, Mart ayında arındırılmamış¹ verilerle yıllık %3.3 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık azalış %1.1 oldu. (Grafik-1). Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise Mart ayında bir önceki aya göre %0.8 azaldı. (Grafik-2). Böylece, 2026 yılının ilk çeyreğinde sanayi üretimi bir önceki yılın aynı çeyreğine göre arındırılmamış verilerle %1.35 azalırken, arındırılmış verilerle %0.3 azaldı.

Arındırılmamış verilerle sanayi üretim endeksi Mart ayında yıllık %3.3 azaldı. Sanayi üretim endeksinin öncül göstergeleri Mart ayında yaşanan yavaşlamaya işaret ediyordu. Öncül göstergelerden beyaz eşya üretimi yıllık %13.5 azalırken, otomobil üretimindeki yıllık düşüş %23.8 oldu. Mart ayında kapasite kullanım oranı, reel kesim güven endeksi ve tüketici güven endeksi de yıllık bazda geriledi. İhracattaki yıllık %6'nın üzerindeki azalış da sanayi üretimindeki zayıf görünümü destekledi. Mart ayında sanayi üretiminde görülen gerilemede, 28 Şubat sonrası Orta Doğu'da artan jeopolitik gerilimlerin etkisiyle yükselen belirsizlik ortamı etkili oldu. Avrupa ekonomisinde küresel gelişmelere paralel olarak yaşanabilecek olası yavaşlama da dış talep kanalıyla Mart ayından itibaren sanayi üretimini sınırlayabilecek unsurlar arasında yer alıyor.

Takvim etkisinden arındırılmış verilerle sanayi üretim endeksi Mart ayında yıllık %1.1 azaldı. Sektörler bazında değerlendirildiğinde, söz konusu azalışta madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün yanı sıra imalat sanayi sektöründeki zayıf görünüm belirleyici oldu. İmalat sanayinin alt sektörlerinden diğer ulaşım araçlarının imalatı ve giyim eşyaları imalatı, yıllık azalışı hazırlayan temel unsurlar arasında yer aldı. Ana sanayi grupları itibarıyla değerlendirildiğinde ise dayanıksız tüketim malı imalatındaki zayıf seyir ile sermaye malı üretimindeki ivme kaybı dikkat çekti. Dayanıksız ve dayanıklı tüketim malı imalatındaki zayıf görünümün devam etmesi de iç talebin sanayi üretimine katkısının sınırlı kaldığına işaret etti. Teknoloji sınıflamasına göre değerlendirildiğinde ise yüksek teknoloji ürün üretimindeki dalgalı görünümün sürdüğü izlendi.

Yakın dönemli gidişatı göstermesi açısından önemli bir gösterge olan mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi, Mart ayında bir önceki aya göre %0.8 azaldı (Grafik-2). Sanayi üretim endeksinin öncül göstergeleri Mart ayında karışık görünüm sergiledi. Beyaz eşya üretiminde aylık bazda artış yaşanmasına rağmen otomobil üretimi aylık bazda azaldı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Mart ayında madencilik ve taş ocakçılığının yanı sıra imalat sanayi sektöründe aylık gerileme yaşandı. Aylık bazda sanayi üretimindeki gerilemede, imalat sanayinin alt sektörlerinden diğer ulaşım araçları imalatında yaşanan düşüş belirleyici oldu. Sanayi üretim endeksinin önümüzdeki döneme ilişkin seyrini gösteren ve sanayi üretiminin aylık değişiminin üç aylık hareketli ortalamasının

yıllıklandırılmasıyla elde edilen momentum göstergesi ise Mart ayında zayıflama eğilimine işaret etti (Şubat ayı momentum:0.2 ve Mart ayı momentum:0.1). Jeopolitik gelişmelerin enerji maliyetleri ve dış talep üzerindeki etkilerinin sürmesi halinde, önümüzdeki dönemde sanayi üretiminde dalgalı görünüm devam edebilir.

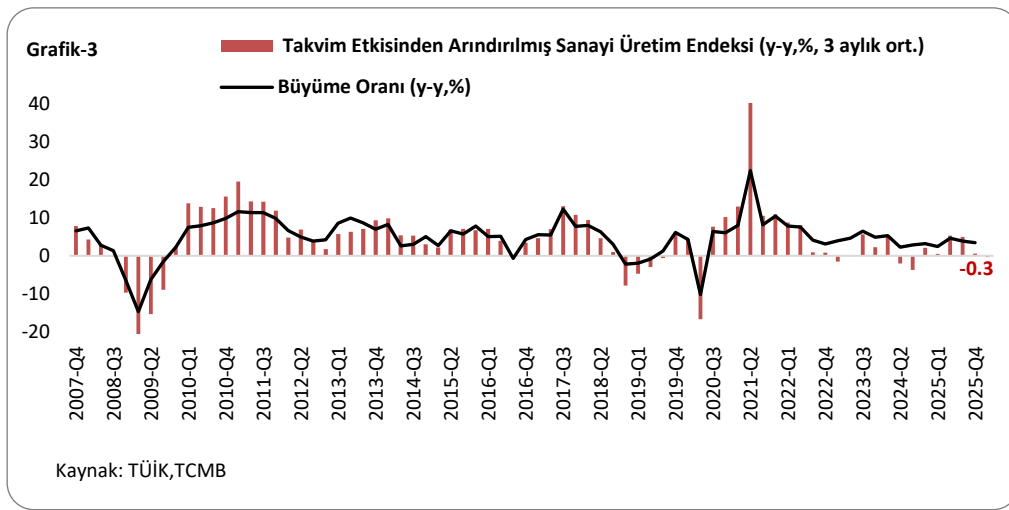
Sonuç olarak, sanayi üretim endeksi Mart ayında arındırılmamış verilerle yıllık %3.3 azalırken, takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık düşüş %1.1 oldu. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise aylık bazda %0.8 geriledi. Mart ayında sanayi üretimindeki zayıf

¹ Arındırılmamış sanayi üretim endeksi ile takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi arasındaki fark çalışılan gün sayısının haftasonu tatili, resmi tatil, bayram tatili gibi süreyi etkileyen nedenlerin değişmesinden kaynaklanıyor. Arındırılmamış ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi "yıllık" olarak açıklanıyor.

görünümde, imalat sanayi sektöründeki gerileme belirleyici olurken, özellikle otomobil, diğer ulaşım araçları ve beyaz eşya üretimindeki yıllık düşüş dikkat çekti. Dayanıklı ve dayanıksız tüketim mallarının yıllık bazdaki zayıf seyri, iç talep koşullarındaki yavaşlamanın sürdüğüne işaret ederken, ihracattaki gerileme ise dış talep tarafındaki zayıf görünümü ortaya koydu.

28 Şubat'ta ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarıyla birlikte jeopolitik risklerin yükselmesi küresel piyasalarda belirsizliği artırdı. Hürmüz Boğazı'na ilişkin risklerin sürmesi petrol fiyatlarında oynaklığı yükseltirken, bunun üretim maliyetleri üzerinden sanayi üretimine etkisinin gecikmeli yansımaları bekleniyor. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde sanayi üretimi verilerinin söz konusu etkileri daha belirgin şekilde yansıtması muhtemel görünüyor. Nitekim öncül göstergeler de bu görünümü destekliyor. İmalat PMI verisi, Nisan ayında 45.7'ye gerileyerek imalat sanayinde ikinci çeyreğe belirgin bir yavaşlamayla girildiğine işaret etti. Endeksin eşik değer olan 50'nin altında kalması daralmanın sürdüğünü gösterirken, performanstaki zayıflama Eylül 2024'ten bu yana en belirgin seviyeye ulaştı. Üretimdeki düşüş ise Covid-19 sonrası dönemin en yüksek hızında gerçekleşerek zayıf seyrin 25'inci aya taşındığını ortaya koydu.

Orta Doğu'da jeopolitik gerilimin devam etmesi halinde, önümüzdeki dönemde sanayi üretimi üzerindeki aşağı yönlü riskler artabilir. Öte yandan, Türkiye'nin önemli ticaret ortaklarından Avrupa'da yaşanabilecek bir yavaşlama, sanayi ürünlerine yönelik dış talebi sınırlandırabilir. Bu nedenle, jeopolitik gelişmelerin enerji fiyatları ve dış talep kanalıyla sanayi üretimi üzerindeki etkileri belirleyici olacak. Etkinin boyutu ise büyük ölçüde gerilimin süresine bağlı kalacak.

Sanayi üretiminin büyümenin önemli öncül göstergelerinden biri olduğu dikkate alındığında, 2026 yılının ilk çeyreğinde sanayi üretiminde önceki çeyreklere kıyasla ivme kaybına işaret eden bir görünüm öne çıkıyor. Jeopolitik riskler, enerji fiyatları ve dış talep görünümü birlikte değerlendirildiğinde ise sanayi üretimindeki momentum kaybının ikinci çeyrekte daha belirgin hale gelmesi mümkün olabilir.

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.